

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 709/2016-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. októbra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej obchodnou spoločnosťou [REDACTED], [REDACTED], v mene a na účet ktorej koná advokát a konateľ [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 67 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. marca 2015 v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Sžo 13/2014 a postupom, ktorý predchádzal tomuto rozsudku, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako podanú neoprávnenou osobou.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. júna 2015 elektronickou formou opatrenou zaučeným elektronickým podpisom doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s čl. 67 ods. 3 ústavy rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 26. marca 2015 v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Sžo 13/2014 a postupom, ktorý predchádzal tomuto rozsudku.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ opatrením č. 3062/2009/Ti z 12. mája 2009 potvrdil žiadateľovi súpisné číslo [REDAKOVANÉ] na stavbu – záhradnú chatku postavenú na konkretizovanom pozemku v katastrálnom území sťažovateľa. Toto opatrenie napadla Okresná prokuratúra Bratislava IV (ďalej len „okresná prokuratúra“) protestom č. k. Pd 78/09-12 z 2. októbra 2009. Keďže sťažovateľ nemienil protestu prokurátora vyhovieť, predložil vec na vybavenie Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, odboru všeobecnej vnútornej správy (ďalej len „ministerstvo“). Ministerstvo vec vrátilo sťažovateľovi z dôvodu nedostatku svojej právomoci na rozhodnutie o proteste. Sťažovateľ následne vec predložil Obvodnému úradu Bratislava, ktorý však postupoval rovnako ako ministerstvo. Sťažovateľ preto predložil vec Okresnému súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“), ktorý sa však domnieval, že o veci je príslušná konať okresná prokuratúra, preto jej vec postúpil. Okresná prokuratúra reagovala tak, že právomoc konať v spornej veci má okresný súd. Okresný súd potom vec zaevidoval pod sp. zn. 2 S 1/2010 a uznesením č. k. 2 S 1/2010-37 z 1. júna 2010 postúpil vec Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“), ktorý vec zaevidoval pod sp. zn. 1 S 157/2010.

Krajský súd predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie sporu o právomoc medzi orgánmi štátnej správy a súdmi podľa § 8a zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky súdny poriadok“). Najvyšší súd však bez meritórneho rozhodnutia vrátil vec krajskému súdu listom sp. zn. Snj 49/2010 z 20. decembra 2010, v ktorom konštatoval, že *„ako vyplýva zo spisovej dokumentácie správny orgán doposiaľ o proteste prokurátora nerozhodol. Správny orgán nemá aktívnu legitimáciu na podanie návrhu na súd, aby rozhodol o podanom proteste prokurátora. Taký návrh môže podať len prokurátor, ak jeho protestu nebolo vyhovené.“*

Následne krajský súd uznesením č. k. 1 S 157/2010-54 z 9. februára 2012 konanie o preskúmanie zákonnosti opatrenia sťažovateľa zastavil, pretože sťažovateľ nepredložil *„protest prokurátora v súlade s § 26 ods. 3 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre bezprostredne nadriadenému správne orgánu – [REDAKOVANÉ], ktorý o proteste má rozhodovať. Nakoľko bezprostredne nadriadenému orgánu protest prokurátora predložený nebol, prokurátor nemôže podať na súd žalobu na preskúmanie zákonnosti tohto rozhodnutia, pretože ide o predčasne podanú žalobu.“*

Najvyšší súd na odvolanie okresnej prokuratúry uznesením z 23. mája 2013 v konaní sp. zn. 8 Sžo 19/2012 uznesenie krajského súdu o zastavení konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zdôraznil, že *„predmetom konania v tejto veci nie je žaloba podaná prokurátorom, ale protest postúpený orgánom územnej samosprávy, ktorému nebolo vyhovené... pokiaľ orgán, ktorý opatrenie vydal, protestu prokurátora nevyhoví, predloží ho orgánu, ktorý je príslušným odvolacím orgánom. Pokiaľ ide o výkon samosprávy, aplikuje sa osobitné ustanovenie ohľadne orgánu príslušného rozhodovať o opravnom prostriedku, § 27 ods. 2 zák. o obecnom zriadení. Možno uzavrieť, že v prípade protestu prokurátora podaného proti opatreniu vydanému pri výkone samosprávy, ktorému mestská časť/obec nevyhovela, orgánom oprávneným rozhodovať je súd konajúci podľa tretej hlavy piatej časti O. s. p. Pokiaľ krajský súd dospel k záveru, že protest prokurátora mal byť predložený [REDAKOVANÉ], je potrebné uviesť, že orgány [REDAKOVANÉ] nie sú*

nadriadenými orgánmi mestských častí, nakoľko ak mestská časť vykonáva samosprávu [REDACTED], má v tomu prislúchajúcom rozsahu postavenie samostatnej obce.“.

Po vrátení veci na ďalšie konanie krajský súd rozsudkom č. k. 1 S 157/2010-129 z 12. decembra 2013 zrušil sťažovateľovo opatrenie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd sa stotožnil s okresnou prokuratúrou o nezákonnosti postupu sťažovateľa spočívajúcom v tom, že *„napadnutým opatrením... a v rozpore s podanou žiadosťou potvrdila stavebné súpisné číslo na základe vlastného rozhodnutia a taktiež v rozpore so žiadosťou uviedla, že sa jedná o stavbu na pozemku parcelné číslo [REDACTED] a to napriek skutočnosti, že žiadateľ nepreukázal vlastnícke ani iné vecné právo k pozemku parcelné číslo [REDACTED], ani k pozemku parcelné číslo [REDACTED]. Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že žiadateľ kúpnu zmluvou vlastníckou nehnuteľnosťou na pozemku parcelné číslo [REDACTED] a nie k pozemku parcelné číslo [REDACTED]... Predmetom prevodu nebolo vlastníctvo k pozemku pod stavbou. Taktiež dodatočné stavebné povolenie a užívacie povolenie bolo vydané na nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na parcelnom čísle [REDACTED].*

Zo spisového materiálu vrátane napadnutého opatrenia je nezistiteľné, či pozemok parcelné číslo [REDACTED], je z časti alebo v celom rozsahu totožný s pozemkom parcelné číslo [REDACTED],... či sa jedná o iný pozemok... je zrejmé, že sa jedná o stavbu na cudzom pozemku, ku ktorému žiadateľ žiadnym spôsobom nepreukázal vlastnícke ani iné právo.“.

Krajský súd tiež konštatoval, že sťažovateľ porušil § 6 ods. 3 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 31/2003 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o označovaní ulíc a iných verejných priestranstiev a o číslovaní stavieb v znení neskorších predpisov, *„keď o pridelení súpisného čísla nerozhodol formou rozhodnutia, ale toto žiadateľovi len oznámil listom – potvrdením“.*

Sťažovateľ v odvolaní proti rozsudku krajského súdu namietal, že *„právna úprava nedáva prokurátorovi možnosť obrátiť sa v prípade protestu proti opatreniu na súd. Žaloba bola podaná predčasne, pretože pokiaľ nebol protest vybavený, mohol navrhovateľ podať len nový protest v zmysle § 26 ods. 4 zák. o prokuratúre, nie však žalobu. Súdne konanie*

nebolo začaté na základe opravného prostriedku, zo strany navrhovateľa nebol žiaden návrh podaný a konanie podľa tretej hlavy piatej časti O. s. p. nemožno viesť bez návrhu.“.

K meritu veci sťažovateľ uviedol, že *„predmetné stavba už mala určené súpisné číslo a nešlo o rozhodnutie o určení súpisného čísla, ale o potvrdenie už skôr určeného súpisného čísla. Pôvodne bola stavba postavená na pozemku parc. č. [REDACTED], ktorý bol však rozdelený a bol z neho odčlenený nový pozemok s parc. č. [REDACTED], na ktorom stojí aj stavba. V napadnutom opatrení bol len potvrdený už existujúci právny stav, t. j. skôr určené súpisné číslo k predmetnej stavbe.“.*

Odvolanie podal aj pribratý účastník v 1. rade (žiadateľ o potvrdenie súpisného čísla).

Najvyšší súd rozsudkom z 26. marca 2015 v konaní sp. zn. 8 Sžo 13/2014 napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil. K námietke sťažovateľa o predčasnosti návrhu podaného podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku najvyšší súd iba odkázal na svoj právny názor vyslovený v uznesení z 23. mája 2013 v konaní sp. zn. 8 Sžo 19/2012. Vo vzťahu k meritu najvyšší súd konštatoval, že *„pokiaľ súpisné číslo bolo, podľa tvrdení odvolateľov, stavbe pridelené už v čase vydania dodatočného stavebného povolenia a kolaudačného rozhodnutia č. [REDACTED], z obsahu tohto rozhodnutia to nevyplýva, keď stavba bola v ňom označená len ako záhradkárska chata, ktorá sa nachádza v [REDACTED], na parc. č. [REDACTED]... V dodatočnom stavebnom povolení súpisné číslo uvedené nebolo. V kúpnej zmluve zo dňa 15.08.1979 sa ako predmet prevodu uvádza rovnako len záhradná chata, ktorá je postavená na pozemku parc. č. [REDACTED]. Obsahom pripojených spisov nie je ani iná listina, či rozhodnutie, ktorým malo byť súpisné číslo skôr určené.“.*

Najvyšší súd tiež poukázal na grafickú identifikáciu pozemku parc. č. [REDACTED], *„z ktorej je nepochybné, že pozemok parc. č. [REDACTED] je umiestnený mimo hraníc pozemku parc. č. [REDACTED], z ktorého mala byť odčlenená“.* Preto vyhodnotil, že sa nemôže stotožniť *„s argumentáciou, že v opatrení by bol len deklarovaný už existujúci právny stav, keď tento nemá podklad v obsahu pripojených spisov, ale iba v tvrdeniach odvolateľov a zároveň je*

spochybňovaný listinami predloženými podielovou spoluvlastníčkou pozemku parc. č. [REDAKOVANÉ]...“.

V sťažnosti doručenej ústavnému súdu sťažovateľ tvrdí ústavnú nekonformnosť napadnutého odvolacieho rozsudku najvyššieho súdu, pretože „napadnuté rozhodnutie bolo vydané, takisto aj jemu predchádzajúce uznesenie krajského súdu, bez toho, aby ktorýkoľvek z účastníkov tohto konania podal akýkoľvek návrh na začatie daného konania o preskúmanie zákonnosti opatrenia sťažovateľa, čím bolo v konečnom dôsledku neprípustným spôsobom zasiahnuté do sféry práv a povinností všetkých účastníkov súdneho konania... V prípade sťažovateľa tým bolo neprípustným spôsobom zasiahnuté do záruk sťažovateľa ako obce garantovaných ustanovením čl. 67 ods. 3 ústavy.

V danom prípade totiž sťažovateľ ako mestská časť Bratislavy, majúca postavenie obce, mal vybaviť protest prokurátora, ktorý bol podaný proti opatreniu sťažovateľa. Sťažovateľ predmetný protest nevybavil v zákonom ustanovenej lehote. V nadväznosti na to však zo strany okresnej prokuratúry nedošlo ani (1.) k vydaniu nového protestu pre nesprávne vybavenie protestu prokurátora (viď ustanovenie § 26 ods. 4 zákona č. 153/2001 Z. z.) ani (2.) k tomu, že by v danej veci bola na príslušný súd podaná žaloba s poukazom na ustanovenie § 35 ods. 1 písm. b) OSP.“.

S poukazom na návrhový charakter konaní v správnom súdnictve sťažovateľ považuje za súčasť základného práva na súdnu ochranu „aj skutočnosť, že proti nemu nebude súd konať a že nebude zasahovať do jeho sféry práv a povinností v prípade, kedy to zákonná úprava vylučuje, resp. že konanie zastaví v prípade, kedy konanie nemožno začať bez návrhu.

Inými slovami, sťažovateľ považuje za ústavne konformný len taký výklad ustanovení § 249 ods. 1 OSP, resp. § 250m ods. 1 OSP v spojení s § 81, § 103 a § 104 ods. 1 prvá veta OSP, ktorý bude smerovať k zastaveniu konania alebo v postúpení veci inému orgánu v takom prípade, ak vo veci nemá právomoc konať súd v prípade, že vo veci sa vyžaduje podanie návrhu na začatie konania a takýto návrh podaný nebol. Takýto výklad však najvyšší súd svojvoľne a arbitrárne nevykonal, pričom na opakovane prezentovanú argumentáciu sťažovateľa o tom, že vo veci nebol podaný návrh a nie sú dané podmienky

konania nijako vo svojom odôvodnení napadnutého rozhodnutia nereflektoval. Na uvedené rezignoval najvyšší súd napriek tomu, že z uznesenia najvyššieho súdu z 23. mája 2013, sp. zn. 8Sžo/19/2012, ako aj z listu z 20. decembra 2010, sp. zn. Snj 49/2010 vyplývalo, že najvyšší súd si bol vedomý nedostatku spočívajúceho v tom, že vo veci žiaden z účastníkov nepodal návrh na začatie konania. S touto skutočnosťou sa však napriek námietkam sťažovateľa prezentovaných v jeho podaniach v napadnutom rozhodnutí vôbec nijako nevysporiadal, hoci išlo o námietku sťažovateľa týkajúcu sa najzákladnejších podmienok konania a mala spôsobilosť privodiť zastavenie konania.“

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a rozhodol o nej nálezom takto:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 67 ods. 3 ústavy rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. marca 2015, sp. zn. 8 Sžo/13/2014, a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý mu predchádzal, porušené bolo.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. marca 2015, sp. zn. 8 Sžo/13/2014 sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] náhradu trov právneho zastúpenia na účet jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Podľa čl. 67 ods. 3 ústavy štát môže zasahovať do činnosti obce a vyššieho územného celku len spôsobom ustanoveným zákonom.

1. Vzhľadom na to, že sťažovateľ svoje podanie adresované ústavnému súdu sám označil ako „*Návrh podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky na začatie konania o sťažnosti právnickej osoby...*“, ako aj s ohľadom na prevažnú časť obsahovej stránky odôvodnenia posudzovaného návrhu ústavný súd vyhodnotil, že podanie sťažovateľa je sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Na podklade rekapitulovaných zistení i právnej úpravy bol ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti povinný skúmať aj to, či bola podaná oprávnenou osobou, t. j. fyzickou osobou alebo právnickou osobou, ktorá je nositeľom základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

2. Podľa § 1a ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o Bratislave“) mestská časť je územným samosprávnym a správnym celkom Bratislavy; združuje obyvateľov, ktorí majú na jej území trvalý pobyt. Mestská časť vykonáva samosprávu Bratislavy a prenesenú pôsobnosť v rozsahu vymedzenom zákonom a štatútom Bratislavy (ďalej len „štatút“); v tomto rozsahu má postavenie obce.

Podľa § 5 zákona o Bratislave samosprávu Bratislavy vykonávajú obyvatelia

- a) orgánmi Bratislavy (ďalej len „mestské orgány“),
- b) orgánmi mestských častí (ďalej len „miestne orgány“),
- c) hlasovaním obyvateľov Bratislavy alebo mestskej časti,
- d) zhromaždením obyvateľov Bratislavy alebo mestskej časti.

Podľa § 7 ods. 1 zákona o Bratislave miestnymi orgánmi sú:

- a) miestne zastupiteľstvo,
- b) starosta.

Podľa § 1 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení účinného v čase vydania napadnutého opatrenia (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov...

Podľa § 2c ods. 1 zákona o obecnom zriadení obec určuje stavbám súpisné číslo a orientačné číslo, vedie evidenciu súpisných čísiel a evidenciu orientačných čísiel a udržiava ju v súlade so skutočným stavom.

Podľa § 4 ods. 4 zákona o obecnom zriadení ak zákon pri úprave pôsobnosti obce neustanovuje, že ide o výkon prenesenej pôsobnosti štátnej správy, platí, že ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce.

Podľa § 13 ods. 4 písm. d) zákona o obecnom zriadení starosta rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom obce vyhradené obecnému zastupiteľstvu.

Podľa § 13 ods. 5 zákona o obecnom zriadení starosta je štatutárnym orgánom v majetkovoprávných vzťahoch obce a v pracovnoprávných vzťahoch zamestnancov obce; v administratívno-právných vzťahoch je správnym orgánom.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že obec pri vybavovaní žiadosti žiadateľa týkajúcej sa potvrdenia súpisného čísla k individualizovanej stavbe vystupovala ako nositeľ verejnej moci, a to prostredníctvom svojho orgánu – starostu. Opatrenie tvoriace predmet súdneho prieskumu predstavovalo jednostranný mocenský akt, teda prejav výkonu verejnej správy (konkrétne územnej samosprávy).

Ústavný súd už judikoval, že v takom type verejného súdnictva, akým je správne súdnictvo podľa § 247 až § 250k Občianskeho súdneho poriadku, je pojmovo vylúčené, aby subjekt verejnej správy, akým je sťažovateľ, mohol uplatňovať a realizovať základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Na podporu tohto záveru možno uviesť, že sťažovateľ v pozícii nositeľa mocenských prerogatív nie je v žiadnom prípade oprávnený na začatie konania podľa § 247 až § 250k Občianskeho súdneho poriadku, pretože jeho procesné postavenie sa odvodzuje výlučne z toho, že v tomto konaní sa preskúmava zákonnosť jeho rozhodnutí, ktoré boli vynesené v procesnom postupe, kde sťažovateľ mal nadradené, mocenské postavenie proti účastníkovi konania, ktorý sa proti tomu postaveniu mohol v konečnom dôsledku brániť aj návrhom na začatie konania v správnom súdnictve (čl. 46 ods. 2 ústavy, ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku o správnom súdnictve) (IV. ÚS 194/04).

V tejto spojitosti berúc do úvahy i namietané porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd pripomína, že podľa čl. 34 dohovoru Európsky súd pre ľudské práva môže prijímať sťažnosti od ktoréhokoľvek jednotlivca, mimovládnej organizácie alebo od skupiny osôb, ktoré sa považujú za poškodené v dôsledku porušenia práv priznaných dohovorom alebo jeho protokolmi. V tomto článku dohovoru je definované postavenie sťažovateľa spôsobom, ktorý v celom rozsahu vylučuje ako sťažovateľa nositeľa verejnej moci, ktorý rozhoduje o právach a povinnostiach osôb, ktoré sú účastníkmi v konaní pred ním.

Na tomto prístupe ústavného súdu nemení nič ani skutočnosť, že sťažovateľ je považovaný za právnickú osobu. Priznanie právnej subjektivity podľa názoru ústavného súdu neznamená priznanie subjektivity v rozsahu nositeľa základných práv a slobôd v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy.

Článok 127 ústavy v znení účinnom od 1. januára 2002 podľa názoru ústavného súdu zvýraznil prirodzenú koncepciu základných práv a slobôd podľa ústavy okrem iného aj tým, že z hľadiska ochrany poskytovanej ústavným súdom už nerozlišuje medzi ochranou základných práv a slobôd zaručených v ústave a ochranou ľudských práv a základných slobôd zaručených v príslušnej medzinárodnej zmluve o ľudských právach a základných slobodách, že bez ohľadu na tento prameň práva môže ústavný súd rovnakým spôsobom sankcionovať ich porušenia tým, že napr. zruší rozhodnutie, opatrenie alebo zásah, ktorým boli porušené, a dokonca môže priznať tomu, koho práva boli takto porušené, primerané finančné zadosťučinenie, čo sú právne prostriedky nápravy svojou povahou typické pre individuálnu ochranu základných práv a slobôd, a nie pre ochranu nositeľov verejnej moci, ich vykonávateľov, či na ich roveň postavených právnických osôb (m. m. I. ÚS 69/04).

Predpokladom legitimácie na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že fyzická osoba alebo právnická osoba má spôsobilosť byť nositeľom základných práv a slobôd. V zásade nie je vylúčené, aby aj subjekty verejnej moci podali sťažnosť podľa čl. 127 ústavy (napr. vo vlastníckych sporoch, keď vystupujú v súkromnoprávných vzťahoch v rovnom postavení s ostatnými účastníkmi konania). Môžu tak však urobiť iba vtedy, ak je

splnená podmienka, že v konkrétnom prípade mohli byť a aj v skutočnosti boli nositeľmi ústavou zaručených základných práv alebo slobôd. Subjekt verejnej moci môže podať sťažnosť, len pokiaľ je postihnutý ako „každý“, a nie ako „nositeľ verejných úloh (verejného záujmu)“. Pokiaľ obec vystupuje v príslušnom právnom vzťahu ako subjekt verejného práva a súčasne ako nositeľ verejnej moci, z povahy veci vyplýva, že nie je a ani nemôže byť nositeľom (subjektom) základných práv a slobôd (m. m. II. ÚS 19/04).

Z toho vyplýva, že sťažovateľ je osobou, ktorá je zjavne neoprávnená na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd preto odmietol jeho sťažnosť už pri predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

3. Ústavný súd neopomenul ani skutočnosť, že citovaná judikatúra použitá na odôvodnenie záveru o neoprávnenosti sťažovateľa sa pôvodne vzťahovala na orgány štátnej správy ako sťažovateľov. Predsa len je pravdou, že obec má pozíciu mocenského suveréna, ktorý nie je absolútne porovnateľný so štátom, čo vyplýva aj z ústavy, ktorá štátu umožňuje zasahovať do činnosti obce (čl. 67 ods. 3 ústavy), ako aj ukladať jej pri výkone samosprávy povinnosti a obmedzenia (čl. 67 ods. 2 ústavy).

Ústavný súd zdôrazňuje uvedené charakteristiky vzťahu štátu a obce preto, lebo i samotný sťažovateľ petitom sťažnosti naznačil aj možnosť porušenia čl. 67 ods. 3 ústavy (hoci len v nadväznosti na porušenie základných práv sťažovateľa) napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu. Dokonca v argumentácii uvádza, že napadnutým postupom a rozsudkom najvyššieho súdu „*bolo neprípustným spôsobom zasiahnuté do záruk sťažovateľa ako obce garantovaných ustanovením čl. 67 ods. 3 ústavy*“.

Dôvody sťažnosti tak vykazujú aj odtieň kritiky zásahu štátu (v rovine jeho súdnej moci) do postavenia sťažovateľa ako subjektu územnej samosprávy. Umožnenie obci ako nositeľovi a základnej jednotke územnej samosprávy (čl. 64 ústavy) domáhať sa ústavno-súdnej ochrany voči štátu je vzhľadom na už konštatované možnosti zásahu štátu do výkonu územnej samosprávy plne legitímne a odôvodnené. Územná samospráva predstavuje jeden z pilierov demokratického štátu (čl. 1 ods. 1 ústavy). Tejto ochrany sa

však obec nemôže domáhať v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ale len v konaní podľa čl. 127a ústavy, v ktorom aktívna legitímácia na podanie návrhu na začatie konania prislúcha orgánu územnej samosprávy. V rovine obecnej samosprávy to znamená, že tzv. komunálnu sťažnosť je oprávnený podať starosta obce alebo obecné zastupiteľstvo, nie samotná obec ako subjekt (nositeľ) územnej samosprávy.

Z uvedených dôvodov za žiadnych okolností ani pri najextenzívnejšom prístupe k aplikácii zásady neformálnosti v konaní pred ústavným súdom (§ 124 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v spojení s § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde) nemožno uvažovať o vyhodnotení sťažovateľovho podania ako sťažnosti podľa čl. 127a ústavy.

4. O ďalších návrhoch sťažovateľa formulovaných v sťažnostnom petite (zrušenie napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, náhrada trov konania) z dôvodu odmietnutia sťažnosti nebolo potrebné rozhodnúť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. októbra 2016